

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6

proti

žalovanému: **Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s.**
sídlem Mrštíkova 3, Liberec
zastoupen advokátem JUDr. Alexandrem Šoljakem
sídlem U Soudu 363/10, Liberec

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající ve zveřejňování osobních údajů žalobce na webové stránce žalovaného <https://www.dpmlj.cz>, a to konkrétně jeho jména, příjmení, adresy trvalého pobytu a ID datové schránky v rámci dokumentů 1) poskytnutí

informací ze dne 11. 2. 2021, sp. zn. EŘ2021-04 227/2021, 2) rozhodnutí o stížnosti ze dne 3. 3. 2021, sp. zn. 327/2021, a 3) sdělení o vyčíslení uplatnitelných nákladů na poskytnutí informací ze dne 4. 3. 2021, sp. zn. 327/2021, byl nezákonný.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 8 800 Kč k rukám advokáta Mgr. Václava Voříška do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím ve zveřejňování jeho osobních údajů, konkrétně jeho jména, příjmení, adresy trvalého pobytu a ID datové schránky, ve třech shora označených dokumentech na webové stránce žalovaného <https://www.dpmlj.cz>. Tyto dokumenty jsou dle žalobce dostupné též ve výsledcích vyhledávače Google. Takové zveřejnění překračuje rámec povinnosti žalovaného zveřejnit poskytnutou informaci dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Mělo dojít k anonymizaci osobních údajů žalobce, jenž není veřejně činnou osobou, funkcionářem ani zaměstnancem veřejné správy, a proto neexistuje zákonný podklad pro zveřejnění jeho osobních údajů. Z důvodu pochybení žalovaného se může každý uživatel internetu seznámit s tím, jak se žalobce jmenuje, kde má adresu trvalého pobytu a kde bydlí se svou rodinou, a také jaké je ID jeho datové schránky. Kdokoli tedy může žalobce kontaktovat, a to fyzicky, elektronicky nebo písemně. Žalobce se cítí nezákonným postupem žalovaného ohrožen a zasažen ve svých právech.
2. Žalobce v žalobě dále vyjádřil nesouhlas se zveřejňováním svých osobních údajů a osobních údajů svého právního zástupce na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu.
3. Žalobce navrhoval, aby žalovanému bylo uloženo upustit od zveřejňování osobních údajů žalobce prostřednictvím třech zmíněných dokumentů na webových stránkách žalovaného, nebo pro případ, že žalovaný po podání žaloby od nezákonného zásahu upustí, aby soud určil, že popsáný zásah spočívající ve zveřejňování osobních údajů žalobce v rámci těchto dokumentů byl nezákonný.

II. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že není správním orgánem, a proto není pasivně legitimován. Vůči žalobci sice vystupoval jako povinný subjekt dle informačního zákona, ale ve vztahu k žalobci nevykonává působnost v oblasti veřejné správy. Dle žalovaného je navíc žaloba nepřijatelná s ohledem na § 85 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, neboť žalobce se může nápravy domoci podáním žaloby na ochranu osobnosti dle § 81 občanského zákoníku. I kdyby soud uvedeným námitkám nevyhověl, má žalovaný za to, že žaloba není důvodná. Žalovaný nerozporuje, že na svém

webu zveřejnil tři dokumenty, jako reakci na žádost žalobce o poskytnutí informací. Tímto postupem však nezasáhl s nezbytnou razancí do práv žalobce. Sledoval totiž naplnění § 5 informačního zákona a poskytnuté informace zveřejnil. Pokud žalobce podal žádost o poskytnutí informací, měl si uvědomit, že je s tím spojeno i určité povědomí o žadateli. Zveřejněním nezbytného množství informací žalovaný nejednal v rozporu se zákonem ani s přirozenými právy žalobce. Zveřejněné informace o žalobci jsou údaji procházejícími mnoha veřejnými registry. Žalobní argumentace odporuje principu zákonné povinnosti zveřejnění. Žalobce podal „žalobu pro žalobu“ a nepokusil se o smírné řešení. Žalovaný navrhoval žalobu zamítnout, popřípadě alespoň nepřiznat žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ústní jednání ve věci

5. K projednání věci nařídil soud ústní jednání. K němu se žalobce ani jeho zástupce bez omluvy nedostavili, žalovaný setrval na svém dosavadním stanovisku. Soud provedl dokazování žalobcem označenou internetovou stránkou žalobce, na níž se nacházejí informace o podaných žádostech dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Z této internetové stránky, jejíž zobrazení soud vytiskl a založil do spisu, plyne, že tři zmíněné dokumenty, které zde nesporně byly zveřejněny, již ke dni rozhodování soudu zveřejněny nejsou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
7. Podle § 83 s. ř. s. věty první je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.
8. Podle § 85 s. ř. s. je žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
9. Aktivní legitimace v řízení o žalobě ve smyslu § 82 s. ř. s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo, to je otázkou pro posouzení žaloby ve věci samé. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu k tomu v usnesení ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007 - 247, č. 1773/2009 Sb. NSS, „ArcelorMittal“ judikoval, že „posouzení jednotlivých definičních znaků tvrzeného nezákonného zásahu (zkrácení na právech, nezákonnost zásahu) představuje vždy úvahu ve věci samé, která v konečném důsledku může vést nanejvýš k zamítnutí žaloby (se

závěrem, že k tvrzenému zásahu vůči žalobci nedošlo, nebo že k němu sice došlo, nebyl však nezákonný, anebo sice nezákonným byl, avšak žalobce jím nebyl přímo zkrácen na svých subjektivních právech) - § 87 odst. 3 s. ř. s., - nikoliv k jejímu odmítnutí pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení.“ Žalobce tvrdí, že byl zkrácen na právech zveřejněním svých osobních údajů na webové stránce žalovaného. Podmínka aktivní legitimace žalobce k podání žaloby je tedy splněna.

10. Pokud jde o legitimaci pasivní, žalovaným je dle § 83 s. ř. s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. Žalovaný svou pasivní legitimaci zpochybňuje a tvrdí, že ve vztahu k žalobci nevystupoval v pozici správního orgánu.
11. Krajský soud s takovou interpretací jednání žalovaného nesouhlasí. Dokumenty obsahující osobní údaje žalobce byly na internetových stránkách žalovaného nesporně uveřejněny žalovaným. Ke zveřejnění osobních údajů přitom došlo v souvislosti s činností žalovaného v pozici povinného subjektu dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný je tímto povinným subjektem dle § 2 odst. 1 uvedeného zákona, neboť je veřejnou institucí ve smyslu tohoto ustanovení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 114/2011-121, jímž byl za povinný subjekt ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím označen Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.).
12. Žalovaný získal osobní údaje žalobce nikoli v souvislosti s jakýmkoli soukromoprávním jednáním s žalobcem, nýbrž právě a jen v souvislosti s žalobcem podanou žádostí o poskytnutí informací, na niž ostatně žalovaný jako povinný subjekt, nadaný specifickým veřejnoprávním postavením, reagoval. Protože žalovaný zjistil údaje žalobce z pozice povinné osoby a následně je z téže pozice uveřejnil, když umístil na svou webovou stránku informace o podaných žádostech dle zákona o svobodném přístupu k informacím, vystupoval v postavení správního orgánu, jak je definován v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Z těchto důvodů je podaná správní zásahová žaloba proti žalovanému přípustná, a není a priori vyloučeno, aby byl žalovaný v daném případě věcně pasivně legitimován.
13. Žaloba byla podána zjevně včas, neboť označený zásah, jak soud ověřil, trval ještě v době jejího podání, což ostatně žalovaný nesporně uznává. Přípustnost žaloby v tomto případě nelze podmiňovat vyčerpáním prostředku nápravy ve smyslu § 85 s. ř. s, neboť právní řád v případě postupu žalovaného spočívajícího ve zveřejnění osobních údajů žalobce na internetu žádný formalizovaný prostředek nápravy ve smyslu uvedeného ustanovení nenabízí. Označil-li žalovaný za takový prostředek žalobu na ochranu osobnosti k civilnímu soudu, soud uvádí, že dle judikatury vztahující se k § 85 s. ř. s. cílí uvedené ustanovení na různé prostředky uvnitř systému veřejné správy, popřípadě, v rámci soudního řízení správního, na jiné žalobní typy, ve vztahu k nimž je zásahová žaloba subsidiárním prostředkem ochrany. Podání civilní žaloby však není podmínkou přípustnosti správní žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. „*Subsidiarita by zde ostatně nedávala rozumný smysl, protože subsidiaritu soudního přezkumu je třeba vnímat ve vztahu k ochraně poskytované správními orgány (srov. bod 1 výše), nikoliv k ochraně v řízení před civilními soudy.*“ (KÜHN Z., KOCOUREK T. aj. *Soudní řád správní: Komentář*, Wolters Kluwer, Praha 2019)

14. Podle § 5 odst. 3 věty první zákona o svobodném přístupu k informacím, do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.
15. Žalovaný nepopíral, že osobní údaje žalobce v žalobě popsaným způsobem zveřejnil. Domníval se však, že postupoval podle § 5 zákona o svobodném přístupu k informacím, čímž nemohlo být do práv žalobce dostatečně intenzivně zasaženo. S tímto názorem se nicméně soud neztotožňuje. Ustanovení § 5 zákona o svobodném přístupu k informacím neukládá povinným subjektům povinnost zveřejňovat osobní údaje žadatelů o informace, ani je k takovému zveřejňování neopravňuje. Zveřejnění poskytnutých informací dle § 5 odst. 3 zmíněného zákona, jež zákon vyžaduje, není totožné se zveřejněním osobních údajů žadatele o tyto informace, které nemá v právní úpravě oporu.
16. Nejvyšší správní soud k této problematice v právní větě rozsudku ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018-37, uvedl, že: „Rozhodne-li se povinný subjekt zveřejnit aktivně kromě zákonem povinně zveřejňovaných informací i další informace (např. o počtu a charakteru žádostí, které v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím vyřizoval), je povinen respektovat veškerá omezení týkající se nakládání s osobními údaji. Zákon o svobodném přístupu k informacím neumožňuje povinné osobě, aby s osobními údaji, které získala v rámci plnění povinností dle zákona o svobodném přístupu k informacím, jakkoliv volně nakládala.“
17. Pokud žalovaný uvedl, že osobní údaje žalobce se nachází v mnoha veřejných registrech, soud podotýká, že ani pokud by tomu tak bylo, není žalovaný oprávněn nakládat s osobními údaji žalobce nad rámec nezbytného plnění svých povinností.
18. Podle § 5 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, který navazuje na čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, je správce oprávněn zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro splnění a) povinnosti, která je správcí uložena právním předpisem, nebo b) úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.
19. Již bylo naznačeno, že žalovanému není zákonem o svobodném přístupu k informacím ani jiným právním předpisem uloženo, aby v souvislosti s plněním svých povinností a úkolů zveřejňoval osobní údaje žadatele o informaci. S ohledem na to, že žalovanému se nedostávalo právního titulu ke zpracování osobních údajů žalobce jejich zveřejněním, bylo nezákonně zasaženo do ústavně zaručeného práva žalobce na ochranu soukromí.

V. Závěr a náklady řízení

20. Vzhledem k uvedenému soud podané žalobě vyhověl. Protože bylo provedeným dokazováním zjištěno, že žalobcem vymezený zásah již v době vydání tohoto rozsudku netrvá, když tři předmětné dokumenty nadále nejsou na webové stránce žalovaného přístupné, přistoupil soud dle eventuálního návrhu žalobce k určení, že zásah byl nezákonný.
21. Na závěr soud poznamenává, že nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce a požadavek na anonymizaci rozhodnutí ve věci není na místě v

rozsudku vypořádávat, neboť se nejedná o žalobní body. Soud pouze konstatuje, že publikace rozhodnutí na webových stránkách Nejvyššího správního soudu není v kompetenci krajského soudu.

22. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl plně úspěšný žalobce a nebylo důvodu, aby se soud od shora popsaneho ustanovení odchýlil a náhradu nákladů řízení žalobci nepřiznal.
23. Náklady řízení byly na straně žalobce tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 2 000 Kč, odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby v celkové výši 6 200 Kč [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] a náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu). Osvědčení o registraci k DPH předloženo nebylo. Celkem tak náhrada nákladů řízení činí 8 800 Kč. Soud uložil žalovanému, aby náklady řízení uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, a to v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 9. března 2022

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu